

Руҳимда бир-бири билан баҳешшётган иккى одам яшаётганга ўхшайди. Уларниң бирин воқеалик, маъжуд фактларни ёзтироф этиши холда келинчуканликка мойил бўлса, иккичинчи ҳар бир нарсага ўта талабчанилек билан ёндашади, ўнгар чарчтесар! Бугун руҳимда, хаёлдимда баҳслашётган шу иккичининг баҳснин қозогта туширдид: бирини шартни равишда Келинчукан мен ўзар мени деб, иккичини эса ўзар мени деб атади.

Ўзар мени. Журналистиларнинг ҳам, ёзувчиларнинг ҳам таяничи ва сигнигувиши Инсон! Қалам, санъати ва адабийт, ахли борки Инсоннинг дардлари, оруз умидлари билан жаҳиди. Фарғона, Паркент, ўз-ўзгандаги киргингар пайтida қанчадан-канса оруз умидлар, мухаббатлар курбон бўйди! Бу курбонлар, наҳотки, қалам ахлини тинч ўтиришга кўйса, наҳотки, оқни оқ, корани эса қора деништи даявот этисади!

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Вакти матбуот бир тилга олаётган мумъомлар хакида озми-кўпли ёзиш керак!

Ҳуёз кўрсатмасин, агар ёзувчи ва журналистиларнинг яхнини бўшига шу хил фожналар тушганда дод солиб оламиш бузишларди. Бизнинг зиёдларини аломат бирорларнинг ўзи ёнса томошо қилиб туршиши, олов ўз ўйнган якинлашганда эса «Хой, ким бор, ёрдам беринг!» деб бакришади! Яшириб нима кидид. Екубжон Ҳўжамбердинев Шавкат Рахмон ҳам менга бозлан ўзлари ўшилик бўлгандарнинг учун ҳам ўз ҳекимда куюнчалирни, деган холдай пайдо бўлади... Уларнику, қўя турайлик, ҳар ҳолда онга юрт олдиганда көраларни озигина бўйсанда узинди, аммо ўзимиз-чи ҳозир яхнини киди. Ахир, Фарғонадаги оддигина жаҳжал худди шу ошкорлигининг ўйнагани, ҳакиқий ҳолати оддилардан сир сақланганни учун ҳам газак олиб кетди-ку! Агар воқеалар бошнада ҳолиқа тўғри ахбобигит олиб бориши керак. Биз 70 йил бадалида узоқдаги ҳоллар билан дўстлигимизни миллион карра ошириб тарғиб қилиб келдик, аммо ён кўшилар билан оға-инилгимиз тарғиб киммади. Оқибати эса маълум... Туркйлар бирор курол ўқтамоқда... Туркйларнинг қони кўпроқ тўклимоқда...

Ўзар мени. Улар ҳам кечикиб дунё юзини кўрди. Фарғонадаги қони воқеаларга сал кам иккى йил бўлганда кейингина Мирзанинг мақоласи, ўз-ўзгандаги фожналардан 3-12 ойлар ўтгандан кейингина юқорида тилга олинган мақолалар дунё юзини кўрди. Шу ҳам инсофадими?

Келинчукан мен. Шунга ҳам шукур қилиш керак, ингарилини...

Ўзар мени. Илгариларни кўйиб турайлик. Ҳозир ошкорлари, демократия замони, деб жар солянимиз. Марказий газетлар ҳудудимизда «нисбати тинчлик» хўми сурʼатиган, халқнинг қорни нонга тўётгани ҳақида ёзиншомда. (Ахир, ноннинг ўзи ризқ-рӯз бўймайди-ку!) Шу тарик, ҳудди тургунлар деб атalgan ўйлардаги, ҳакиқий ҳолатни хаспушлашмас. Воқеаликни бўйб кўрсатишни қандай фожналарни олиб келганини кўриб турб یа шу ишни давом этираётганимиз ахбабларни эмасми? Ахир, Фарғонадаги оддигина жаҳжал худди шу ошкорлигининг ўйнагани, ҳакиқий ҳолати оддилардан сир сақланганни учун ҳам газак олиб кетди-ку! Агар воқеалар бошнада ҳолиқа тўғри ахбобигит олиб бориши керак. Биз 70 йил бадалида узоқдаги ҳоллар билан дўстлигимизни миллион карра ошириб келдик, аммо ён кўшилар билан оға-инилгимиз тарғиб киммади. Оқибати эса маълум... Туркйлар бирор курол ўқтамоқда... Туркйларнинг қони кўпроқ тўклимоқда...

Ўзар мени. Журналистиларнинг ҳам, ёзувчиларнинг ҳам таяничи ва сигнигувиши Инсон! Қалам, санъати ва адабийт, ахли борки Инсоннинг дардлари, оруз умидлари билан жаҳиди. Фарғона, Паркент, ўз-ўзгандаги киргингар пайтida қанчадан-канса оруз умидлар, мухаббатлар курбон бўйди! Бу курбонлар, наҳотки, қалам ахлини тинч ўтиришга кўйса, наҳотки, оқни оқ, корани эса қора деништи даявот этисади!

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Вакти матбуот бир тилга олаётган мумъомлар хакида озми-кўпли ёзиш керак!

Ҳуёз кўрсатмасин, агар ёзувчи ва журналистиларнинг яхнини бўшига шу хил фожналар тушганда дод солиб оламиш бузишларди. Бизнинг зиёдларини аломат бирорларнинг ўзи ёнса томошо қилиб туршиши, олов ўз ўйнган якинлашганда эса «Хой, ким бор, ёрдам беринг!» деб бакришади! Яшириб нима кидид. Екубжон Ҳўжамбердинев Шавкат Рахмон ҳам менга бозлан ўзлари ўшилик бўлгандарнинг учун ҳам ўз ҳекимда куюнчалирни, деган холдай пайдо бўлади... Уларнику, қўя турайлик, ҳар ҳолда онга юрт олдиганда көраларни озигина бўйсанда узинди, аммо ўзимиз-чи ҳозир яхнини киди. Ахир, Фарғонадаги оддигина жаҳжал худди шу ошкорлигининг ўйнагани, ҳакиқий ҳолати оддилардан сир сақланганни учун ҳам газак олиб кетди-ку! Агар воқеалар бошнада ҳолиқа тўғри ахбобигит олиб бориши керак. Биз 70 йил бадалида узоқдаги ҳоллар билан дўстлигимизни миллион карра ошириб келдик, аммо ён кўшилар билан оға-инилгимиз тарғиб киммади. Оқибати эса маълум... Туркйлар бирор курол ўқтамоқда... Туркйларнинг қони кўпроқ тўклимоқда...

Ўзар мени. Журналистиларнинг ҳам, ёзувчиларнинг ҳам таяничи ва сигнигувиши Инсон! Қалам, санъати ва адабийт, ахли борки Инсоннинг дардлари, оруз умидлари билан жаҳиди. Фарғона, Паркент, ўз-ўзгандаги киргингар пайтida қанчадан-канса оруз умидлар, мухаббатлар курбон бўйди! Бу курбонлар, наҳотки, қалам ахлини тинч ўтиришга кўйса, наҳотки, оқни оқ, корани эса қора деништи даявот этисади!

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Вакти матбуот бир тилга олаётган мумъомлар хакида озми-кўпли ёзиш керак!

Ҳуёз кўрсатмасин, агар ёзувчи ва журналистиларнинг яхнини бўшига шу хил фожналар тушганда дод солиб оламиш бузишlарди. Бизнинг зиёдларини аломат бирорларнинг ўзи ёнса томошо қилиб туршиши, олов ўз ўйнган якинlaшганда эса «Хой, ким бор, ёрдам беринг!» деб бакришади! Яшириб нима кидид. Екубжон Ҳўжамбердинев Шавкат Рахмон ҳам менга бозлан ўзлари ўшилик бўлгандарнинг учун ҳам ўз ҳекимда куюнчалирни, деган холдай пайдо бўлади... Уларнику, қўя турайлик, ҳар ҳолда онга юрт олдиганда көраларни озигина бўйсанда узинди, аммо ўзимиз-чи ҳозир яхnини киди. Ахир, Фарғонадаги оддигина жаҳжал худди шу ошкорлигининг ўйнагани, ҳакиқий ҳолати оддилардан сир сақланганни учун ҳам газак олиб кетди-ку! Агар воқеалар бошнада ҳолиқа тўғри ахбобигит олиб бориши керак. Биз 70 йил бадалида узоқдаги ҳоллар билан дўстлигимизни миллион карра ошириб келдик, аммо ён кўшилар билан оға-инилгимиз тарғиб киммади. Оқибати эса маълум... Туркйлар бирор курол ўқтамоқда... Туркйларнинг қони кўпроқ тўклимоқда...

Ўзар мени. Журналистиларнинг ҳам, ёзувчиларнинг ҳам таяничи ва сигнигувиши Инсон! Қалам, санъати ва адабийт, ахли борки Инсоннинг дардлари, оруз умидлари билан жаҳиди. Фарғона, Паркент, ўз-ўзгандаги киргингар пайтida қанчадан-канса оруз умидлар, мухаббатлар курбон бўйди! Бу курбонлар, наҳотки, қалам ахлини тинч ўтиришга кўйса, наҳотки, оқни оқ, корани эса қора деништи даявот этисади!

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Вакти матбуот бир тилга олаётган мумъомлар хакида озми-кўпли ёзиш керак!

Ҳуёз кўрсатмасин, агар ёзувчи ва журналистиларнинг яхnини бўшига шу хил фожналар тушганда дод солиб оламиш бузishlарди. Бизнинг зиёдларини аломат бирорlарнинг ўзи ёнса томошо қилиб туршиши, олов ўз ўйнган якиnlaшганда эса «Хой, ким бор, ёрдам беринг!» деб бакriшadi! Яшириб nимa kidi. Ekubjon Ҳўjamberdinew Shavkat Rahmon ham menga bozlan ўzlari ўshilik bўlgandarning учун ҳам ўz ҳekimda koujnchaliрni, degan holday paido bo‘ladidi... Ularniку, қўя turaylik, ҳar ҳolda onga юrт oлдиганда kөrалarни oзигina bўyсанда uzinidi, ammo ўzimiz-chi ҳozir яhniнini kidi. Axir, Farғonadagi oddigina jaҳjal xuddi shu oshkorliгининг ўyнагани, ҳakiқiy ҳolati oddilardan sir saqlanganни учун ҳam газak olib ketdi-ku! Agar woqealalar boшnadea ҳoliqcha tўғri akhboviga...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожналар тушганда dod soliб oлamiш bузishlарidi. Bizning ziёdлariни aломat bирорlарнинг ўzi ёnsa tomoшo қiliб turshiши, olov ўz ўyнigan яkiнlaшganда эsa «Хой, kим бор, ёрдам bering!» deb bakriшadi! Yashiриб nima kidi. Eкubjon Ҳўjamberdinew Shavkat Rahmon ham menga bozlan ўzlari ўshilik bўlgandarning учун ҳam ўz ҳekimda koujnchaliрni, degan holday paido bo‘ladidi... Ularniку, қўя turaylik, ҳar ҳolda onga юrт oлдиганда kөrалarни oзигina bўyсанда uzinidi, ammo ўzimiz-chi ҳozir яhniнini kidi. Axir, Farғonadagi oddigina jaҳjal xuddi shu oshkorliгининг ўyнагани, ҳakiқiy ҳolati oddilardan sir saqlanganни учун ҳam газak olib ketdi-ku! Agar woqealalar boшnadea ҳoliqcha tўғri akhboviga...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен. Жудаюш ношкур бўлмаслик керак! Vakti matbuot bир tilga olaётgan mummomlar hakiда ozmi-kўpli ёzish kerak!

Ҳуёз кўrсатмасин, агар ёzuvchi va журналистиларнинг яхnini бўшига шu хил fожnalari tushganida dod soliб oлamiш buzishlari...

Келинчукан мен

ЕЗУВЧИЛАР ҚУРУЛОТОЙИ ОЛДИДАН: ТАҲЛИЛЛАР, МУҲОКАМАЛАР

Худойберди ТУХТАБОЕВ

XXI АСРГА ЎТАМИЗМИ ЁКИ ОРТГА ҖАЙТАМИЗМИ?

АЗИЗ ҲАМКАСБЛАРИМ ЭЪТИБОРИНИ қурултойлиги янишашо келаетгандиги муносабат билан болалар адабиётнинг бир вакили сифатидаги шу ном билан аталадиган адабиётда йиллар давоминда тўпланиб юлган беҳисоб муаммоларга жаъл қўймоқчим. Болалар адабиёттине болаларнинг ўзлари ўйлаб чиқарган эмас, болаларни овонтириш учун иштадиган томонидан тавсия этилган ўйиннинг бир тури ҳам эмас. Балки болаларнинг маънавий-руҳий оламида бойбистига учун замон тақоза қылат нозон воситадир.

Шахс ўзини англагандаги эркин бўлади, эркин жамият эркин шахслар уюшмасидир. Эркин бўлмагандан қамлиқи бўлашади, оламида бойбистига учун замон тақоза қылат нозон воситадир.

Онажи жамиятининг биологик эҳтиёжи сиёсиёт, ижтиёмий эҳтиёжидан устун келиб, корми тўйса, устун бут бўлса, бас деб юраверади. Ҳаддимиздан бунга керагича мисоллар болгичидан ўзингиз ҳам кўриб турбизин.

Болалар адабиётининг бош вазифаси болага ўзини, ўзлигини англатиш орқали жамиятини англашини ўргатишадир.

Ҳуш, умидор кўзларини мўлтиллатидир орқамиздан қадам-бадам дарага ўйниларни ўзини авлоднинг ўзини англаши учун буз, ёзувчилик, нималар қилаётгандир. Эркин мўлжаландиган китобларнинг 1989 йили эса бўлгардор ахволи тушуб колдик. Руслан, ёзувчилик бўлиб 30 юмда 250 босма табоба қажмада китоб чотидик, холос.

«Чўллон» наширетининг баш редактори Анвар Обиджон сўзи:

— Бида бола тудиришига усталар кўп, унинг тарбияси билан ҳеч бўлмаса Москва шугулланадиган деб, ташлаб кўйдиландиган китобларнинг 21 таси. 1990 йили эса 19 таси чиқмай козди, кискариб кетди, десантис ҳам майли. 1991 йилинг аҳволини эса айтмайман, айтсан, ўзини ташмада шамдек аста-секин сўниб бораётган жумхуринг овқат солини билан бир қошиқини кўйин боришининг фарқи бор, албатта.

ДУМ

даги «Х»ларнинг думлари бор-йўқлиги ҳақида фикрингиз қандай?
— Билмадим. Мен фақат детектив ўқийман...

— Яхшилас — деди бошлиқ астойдил хафа бўлиб. — Ҳисобчимиз Жамгаров, нима дер экан?

— Аниқ билмадим, лекин менингча, — деди ҳисобчи қўз ойнагани тақар экан, — таҳта каттинг нарса, демак дум қўймаса бўлаверди. Ҳурмат эса имомю сўз, унданга «Х»даги ўқишин керак.

— Фикрингиз яхши, лекин аниқ биласизми?

— Йўқ, — деди Жамгаров.

— Менда бир тақлиф бор, — деди ходим Сафаров. — Мана бу рўйномаларни бир тити чиқсан-чи.

— Ҳе, бормисиз, — деб юборишди ходимлар барабарига катта ташвишдан ходи бўлгандай.

— Ҳа, яхши. Ўзингиз бир қараб чиқинг, — деди бошилга вида ичда «нодон, мен аллақачон қараб бўлгандим» деб қўйди. Сафаров рўйномаларни бирма-бир вараждаб, ҳижжатлаб ўқишига тушди. Ҳодимларнинг нигоҳи ҳозир бир мўъжиза рўй бераидандай унга ҳадаланди. Рўйномаларни кўриб бўлган Сафаровнинг тиришган пешонаси бошқа ходимларнинг ҳам ҳафасаси пир қилди.

— Ҳе, журналистларга ҳам таҳмидим. Шунча рўзномада шу иккى сўз бир марта ҳам ишлатилимтия.

— Редакцияга қўнгироқ қилсан-чи, — деди ходимлардан бири.

— Ақнингиз борми, ташкилотимизнинг шаҳни нима бўлади?

— Адабиёт ўқитувчисидан сўраб қўрсан-чи?

— Ҳа, ўқитувчиндан сўранг. Нейин у оламга ногора қилисан.

... Уч соатти ҷўзилган «қисқагина» йиғилин тутаҳодимлар шавларни таражилиши. Улар таҳтига чиқишига ҳурмат таҳтаси ёнида иккى қизча ерга расм чизиб ўйнашади. Бошлиқ таҳтага қарди. Ҳурмат сўзидаги «Х»га кимдир дум чизиб қўйиди.

— Буни ким қилди?

— Ҳодимлар ҳам ҳайрон бўлиб ёзувга қарди.

— Билмадик. Ҳе, қизлар буни сенлар чиздингларми?

— Ҳа, биз, — деди бир қизча қўрка-писа. — Сен буни қаердан биласан? — деди бошил.

— Мактабда ўрганганмиз.

— Тахтага қўймасан-ку.

— Ҳуда бўймайди-да.

Бошлиқ ходимларга, ходимлар бир-бирига истехзоли қарашди.

Восит АҲМАД

Ҳар бир даврнинг ўз қўшиги, ўз мусиқаси бор. Қайтара курши жамнати вулондай кирил келган бўлғанини ҳар ким ҳам бирдай тушуниб, илғар ололмадигани да афсусланаман. Мен, кичини бир олимнам. Бироқ очигини айтсан керак — ўтган ўйдан фан номзоди бўлдими. Тешабой исимни «Тежамкор домла»га айланиси.

Дастлаб темир сошиқини бандидан кесиб ташлашига тақлиф қўйдим. Ҳозир тажриба цехимизда иккى сошиқдан уч юшик ишлаб чиқарилди. Ахир, бу гирт фойда-да. Қолаверса, чўнтақда кирилди. Ихтирои бир ўй билан бўлши керак. Биласизлар, ҳалқимизда, маслаҳатли тўй тарқамас, деган ажойиб мақол бор. Ҳуллас, ўзбекча ёзувларни тубри ўзишни. Ҳуш, Қаландаров, билишимча сиз кўп китоб ўқисиз. Ўша тахта-

нинг биринчи нусхалари ишлаб чиқарилса бошлиланди. Кўпчилик кирилнига кўрломай, калака килишга ўтиб олди. Гўё у бурни йўқ одамга ўшарниш. Қизиқ бурни бўл масса ҳам нафас оладиган тешик қолган-ку! Одамлар гаҳайронман. Йўқ бўлса беромайди, бор бўлса кўрлади.

Алиқасса, ҳозир иммий изланышларни энг чўкини чиқсан пайт. Чўмич, капири, чоъли бандарларни қисқартиштириши. Энг муҳими, ўртоқлар, кизиқирилти. Ахир, бу гирт фойда-да. Қолаверса, чўнтақда кирилди. Кейин эшик-ромларни ихчамларнига атаришни ўтаман. Уйлайманни, куришни материалларни камеб бўлган ҳозирни дар учун бу ишни оламшуму аҳамиятта эга бўлади. Бирон биг кеттани ташлашига тақдим этадиган. Ҳозир кимнаманни ташлашига тақдим этадиган. Ҳозир кимнаманни ташлашига тақдим этадиган.

Абдунаби МАННОПОВ

БИР АЛДОҚЧИ ҲАҚИДА

Камтариш, бечора дўстимни бир «инсон» алдади, инсон айтмоқда тилим бормаски шайтон алдади. Беҳаё бор-йўгини минг бозорга солди-ю, Номуси орини ҳатто сотди арzon, алдади. Бу «хунар» унга азалдан касбу-кор бўлган эмниш, Қўлидан ҳеч бир юмуш келмас, бевижон алдади. Ҳасратин қанча баён қылсан, унинг поени йўқ, Нобакор инсон фақир инсонни чандон алдади. Бор экан шундай замонда бундайин тулкисифат, Қилди шодон қўнглини афтода, вайрон алдади. Пайт етиб шаънига селек ёди нафрат тошлари, Фитнаси ўтмай қолиб чекканди афон, алдади...

ҚИЛТИРИК

Шаклидир қишидан совуқроқ — қингир инсон қильтiriq. Бағридир ҳасрат-ҳасадга катта бир кон, қiлтириq. Қайтаки қўйса қадам қайнар фасод ботқоги ҳам, ўғри, нопок, муттҳам, алдамчи шайтон қiлтириq. Эгри йўлдан гердайиб юрса дили таскин топар, Тушса текис йўлга ҳам қўзғайди тўзон, қiлтириq. Каттакон неки буюрса, ўн кўли чап кўксиди, Катта курсига ўтироқ ораз-армон, қiлтириq. Бунча худбин, ҳудпинанду бунчалар мансабнапараст, Бир умр мансаб кўйида иола-гирён, қiлтириq. Қанча бўхонлар яратган у гароз дастгоҳида, Тўқиган тухмат ишидан сирли аркон, қiлтириq. Уша арқондан гуноҳисиз дўстига сиртоқ исаб, Оқибат ушбу тузоқда бўлди қурбон, қiлтириq.

Розиқ РУЗИЕВ

ЖОН АЗОБИ

Давоми. Боши иккичи бетда

маълум вактларда катнайдиган навбатчи автобуслар ажратишни ҳаёлларига ҳам келтирмайдилар.

Транспорт воситалари этишмоччилиги билан боғлиқ можа-ролер, асосан автокорхоналар манфаатини кўзлаб бир ёқлама иш юритишлар шахарларда ҳам яққон кўзга ташланди. Масалан, авваллари Тошкентда шахар транспортда юриши учун нақд пул тўленафди. Ҳайловчилар зинмаларида режами нечоғи бажарганиларига қараб мавш олардидар. Шунга кўра, иложи борича кўпроқ одам ташишдан манфаатдор эдилар. Аммо улар орасида ийловчиларга патт сомайдиганлари, режамида ортиқа пулинга «чан чўнгъажларига» уриб кетадиганлари ҳам кўп эди. Табиики, бундада транспорт корхонаси бир атама-хуносининг «еззувчи» зерар кўрарди. Шу боис 1984 йили жомаот транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийиндан худди автобуслардагидек 5 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортда юриши учун гўл бирлиги жорий килиниди.

Маҳавозчилик қилинг, мукоммийтинг ҳаммаси ҳаёлларига ҳам келтирмайдилар. Ҳайловчиларга ҳам кўп эди. Табиики, бундада транспорт корхонаси бир атама-хуносининг «еззувчи» зерар кўрарди. Шу боис 1984 йили жомаот транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортда юриши учун гўл бирлиги жорий килиниди.

Бошига редакциядаги ходим ҳам менинг қарди билан чайнашади. Олимлар кўла уришга чўчидиган муммомони кўтарибди. Инсоф бўлан гайтаги.

— Матъиний ҳуноши.

— Ҳа, яхши, ўзингиз бир қараб чиқинг, — деди ҳодимларни бир атама-хуносининг «еззувчи» зерар кўрарди. Шунга кўра, иложи борича кўпроқ одам ташишдан манфаатдор эдилар. Аммо улар орасида ийловчиларга патт сомайдиганлари, режамида ортиқа пулинга «чан чўнгъажларига» уриб кетадиганлари ҳам кўп эди. Табиики, бундада транспорт корхонаси бир атама-хуносининг «еззувчи» зерар кўрарди. Шу боис 1984 йили жомаот транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортда юриши учун гўл бирлиги жорий килиниди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар учала транспортни кассасиз ишлашга ўтиклиди.

КИСКАСИ, кассасиз ишланишини ёхоли учун фойдаси тегадиганлари, ахоли илгаридан баттар бўлса-бўлдилар, беҳтар бўлмади. Ана шундай бир вазиятда шахар ийловчилар ташиш автотранспорти ҳодимларни яна бир бор иш услубларни ўзгартидилар. Ҳайловчилар хисоби, ўз-эйни маблэг билан ташминлашарди автобусларни кассасиз ишлашга ўтиклиди. Айни когда трамвай-троллейбусларда ўйнира ҳаки 3-4 тийинга кўтариб кўйилди, ҳар